

til, at jeg anser enhver Løsning, hvor man ikke accepterer Kravet om den lige og almindelige Valgret til Sogneraadene, for utilfredsstillende — ogsaa for Højre.

Man har her i Salen fra forskellige Sider talt om Samlingspolitik. Den ærede Konseilspræsident udtalte for nogle Dage siden den Anskuelse, at der havde fundet en vis Art af Samlingspolitik Sted mellem Socialdemokratiet og Højre ved de sidst stedfundne Valg, idet Formaålet var at holde Regeringen nede. Jeg skal ikke beskæftige mig længe med den Udtalelse, thi jeg tror, at det vil staa de fleste af de ærede Medlemmer klart, at alene Tanken om en Samlingspolitik af denne Art er ret absurd.

Men jeg vil holde mig til en anden Udtalelse, som den højtærede Konseilspræsident fremsatte, nemlig den Gang han til Socialdemokratiets Ordfører — jeg tror, det ogsaa var det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds — sagde, at han vilde ikke finde det klogt, hvis Socialdemokratiet gik ud fra som noget givet, at det i Fremtiden vilde komme til at gaa til Valg under lige saa heldige Omstændigheder som dem, de havde virket under denne Gang. Og denne Udtalelse fra den højtærede Konseilspræsidents Side kan fornuftigvis kun forstaaes derhen, at der er en Mulighed for et Samarbejde mellem de andre Partier, de mere moderate Partier imod Socialdemokratiet og de radikale Partier. Man kan fornuftigvis ikke forstaa denne Udtalelse paa anden Maade; og jeg skal føje til, at det er netop den Art af Samlingspolitik, som mange Vælgere indenfor de forskellige Partier ønske, og de ønske den, det gør jeg i alt Fald, fordi de anse det for aldeles givet, at denne Art af Politik i Fremtiden vil blive nødvendig, og den vil blive nødvendiggjort alene af den Omstændighed, at der gør sig noget tilsvarende gældende fra modsat Side, noget tilsvarende, som vi have Lejlighed til at se hver Dag i dette Ting i den Alliance, der findes mellem Socialdemokratiet og det radikale Parti.

Jeg hører imidlertid ikke til dem, der tro, at Tanken om en Samlingspolitik, hvor rigtig den end er, kan sprænge de nuværende Partirammer, i hvert Fald ikke paa dette Tidspunkt. Tværtimod tror jeg, at de nuværende Partirammer i alt væsentlig ville blive bibeholdte. Men naar man vil berede Jordbunden for en Samlingspolitik, hvis man anser det for rigtigt at gøre det, hvis man anser den for at have nogen Berettigelse — og jeg anser den for absolut nødvendig med Fremtiden

for Øje —, bør man, hver indenfor sin Kreds, gøre sit bedste for at virke hen til, at den Politik, man fører, i sig selv er en fordragelig Politik. Det gælder med Hensyn til de store Reformere, de store Sager, hvortil det nu kræves, at Partierne skulle tage Stilling; her gælder det netop, at man har en levende Ansvarfølelse for, hvorledes den Stilling er, man tager, og at man tilsigter en virkelig Forhandling udadtil, naar man har taget denne Stilling. Ved at anlægge sin Politik paa den Maade og ved at vise sin Tro af sine Gerninger kan man, som jeg sagde, berede Jordbunden for den Samlingspolitik, som jeg, og jeg ved mange med mig, mener med en uundgaaelig Nødvendighed maa komme. Jeg ved, at denne Opfattelse er i stærk Vækst indenfor Højre, og jeg vil udtale det Haab, at den maa fortsættes, og at man maa se Frugterne heraf.

Forholdet er i Øjeblikket det, at Højre ikke er stærkt repræsenteret i dette Ting og det af flere Grunde. Naturligvis for det første af den Grund, at den nuværende Valglov ikke er retfærdig, men jeg har hørt adskillige Højremænd udtale den Anskuelse, at det i og for sig ogsaa var ret ligegyldigt, da de konservative Anskuelser havde deres faste Borg i Landstinget. Jeg maa sige som min Opfattelse, at denne Anskuelse regner jeg for at være et fuldstændigt Fejlsyn, og jeg vil paastaa, at et Flertal i det andet Ting har en meget ringe Modstandskraft overfor et Flertal i dette Ting, hvis det ikke ved sin Politik har forstaaet at skaffe sig Repræsentation ogsaa i dette Ting. Hvis Landstinget i den almindelige Bevidsthed kun staaer som den privilegerede Valgrets Repræsentant, staaer Landstinget politisk svagt. Det, det gælder om, er at føre sin Politik paa en saadan Maade, at en saa stor Del af Befolkningen som muligt er interesseret i, at Landstinget bevarer sin Indflydelse. Naar man vil undersøge, hvorledes Landstingets Stilling i dette Øjeblik er, vil man blive Vidne til det Fænomen, at saa godt som alle Partier bekæmpe Landstinget, men samtidig dermed er det ikke ualmindeligt hos de samme Partiers Vælgere at høre den Udtalelse fremsat, at det jo dog alligevel er godt, at vi have Landstinget til at holde tilbage. Man ser det Særsyn, at Vælgerne, naar de skulle vælge en Folketingsmand, stemme radikalt, men alligevel i deres Hjerter haabe paa, at det ikke skal lykkes Folketinget at gennemføre de radikale Fordringer, som fremsættes gennem deres Folketingsmænd. Saaledes er For-